

Trenčiansky samosprávny kraj **Tlačová správa**

Trenčín, 21. august 2018

V predvečer 50. výročia vpádu vojsk Varšavskej zmluvy na územie Československa si v Uhrovci pripomenuli Slováka, ktorého poznal celý svet

Alexander Dubček, človek výnimočných osobnostných kvalít a politik, ktorý si svojím morálnym profilom a ľudskosťou získal úctu širokej verejnosti. Práve rodák z Uhrovca je dodnes považovaný za najvýraznejšiu osobnosť dôležitej udalosti v našich dejinách – Pražskej jari. Vzácni hostia, historici, ale aj široká verejnosť sa v pondelok 20. augusta 2018 stretli pred Rodným domom Ľudovíta Štúra a Alexandra Dubčeka v Uhrovci, aby si pripomenuli 50. výročie vpádu vojsk Varšavskej zmluvy na územie Československa a osobnosť, ktorej meno je známe aj za hranicami Slovenska.

Uhrovec – obec, ktorá sa pýši dvomi významnými rodákmi a domom, aký sa len tak nevidí. Narodil sa v ňom nielen veľkán našich dejín Ľudovít Štúr, ale aj politik, ktorý po sebe zanechal sen o **socializme s ľudskou tvárou – Alexander Dubček**. Pri príležitosti okrúhleho **výročia okupácie územia Československa vojskom piatich štátov Varšavskej zmluvy** v noci z 20. na 21. augusta 1968 sa konala práve v Uhrovci spomienková slávnosť na najväčšiu ozbrojenú akciu od konca 2. svetovej vojny.

Spomínalo sa na smutné historické udalosti i na výraznú osobnosť Pražskej jari

Ozbrojený konflikt s účasťou pol milióna vojakov bol reakciou na snahu časti komunistickej strany zmeniť podmienky diktované Sovietskym zväzom, pod ktorého vplyvom sa Československo ocitlo po skončení druhej svetovej vojny. „Okupácia si vyžiadala desiatky mŕtvych a stovky zranených. Veľké materiálne, no najmä nemateriálne škody, ktoré v ľuďoch zanechali dlhodobé následky,“ povedala vo svojom príhovore starostka obce Uhrovec a poslankyňa Zastupiteľstva TSK Zuzana Máčeková. Na pozadí tragických udalostí z roku 1968 si prítomní pripomenuli aj **životné dielo, myšlienky a odkaz** človeka s veľkou odvahou - Alexandra Dubčeka položením vencov k pamätnej tabuli. „Odkaz jednej z najvýznamnejších osobností moderných dejín Slovenska pre súčasnosť, ale aj ďalšie generácie je stále rovnako aktuálny a živý aj dnes. Tento politik a človek s veľkým srdcom a vysokým morálnym kreditom môže byť príkladom a vzorom aj pre súčasných politikov. Veril myšlienkam s veľkým potenciálom zmeniť život miliónom ľudí v socialistickom Československu a ak by jeho snahu v roku 1968 nezastavili tanky, verím, že by demokracia prišla oveľa skôr,“ povedal trenčiansky župan Jaroslav Baška.

Alexander Dubček patrí k **najdôveryhodnejším osobnostiam** našich moderných dejín najmä vďaka svojim morálnym vlastnostiam, ľudskosti a presadzovaniu idey priateľstva medzi ľuďmi a národmi. Svoju autoritu využíval ako posol dobrej vôle a snažil sa obnoviť a nadviazať **spoluprácu aj inými krajinami Európy či sveta**. „V zahraničí je úloha Alexandra Dubčeka v 60-tych rokoch, ale aj po roku 1989 vnímaná veľmi pozitívne. Bol ocenený čestnými doktorátmi

a mnohými ďalšími významnými oceneniami. Som hrdý, že naša univerzita bola v roku 2002 poctená niesť meno Alexandra Dubčeka. Je to pre nás záväzok odovzdávať jeho odkaz ďalším generáciám,“ povedal rektor Trenčianskej univerzity Alexandra Dubčeka v Trenčíne a poslanec Zastupiteľstva TSK Jozef Habánik.

Nová publikácia aj populárna výstava z dielne uznávaných odborníkov

Súčasťou spomienkovej udalosti bola aj **prehliadka pamätnej izby**, ktorá bola v Uhrovci zriadená s pomocou financií z Ministerstva kultúry Slovenskej republiky a dobrovoľných príspevkov občanov, a následne sprístupnená 27. novembra 1995. Autorom scenára a libreta výstavy je Pavol Polák, čestný občan obce Uhrovec a osobný priateľ Alexandra Dubčeka. Účastníci podujatia mali tiež možnosť ako úplne prví zhliadnuť aj **novú publikáciu o živote a diele Alexandra Dubčeka** od autorov Miroslava Londáka a Stanislava Sýkoru z Historického ústavu Slovenskej akadémie vied. Dielo, na ktorom pracovalo 20 historikov, mapuje udalosti a život Alexandra Dubčeka na základe archívneho výskumu a obsahuje veľa nových a zaujímavých informácií. Vydanie aj preklad publikácie do anglického jazyka podporila vláda Slovenskej republiky.

Atmosféru podujatia dotvorila aj **výstava o živote a osobnosti Alexandra Dubčeka**, ktorá bola umiestnená v priestore pred jeho rodným domom. Na dvanástich paneloch bolo zobrazené detstvo a mladosť, profesionálna dráha, zahraničné cesty, uznanie a pocty, konflikt s totalitou, či posledná rozlúčka politika s ľudskou tvárou. *„Táto výstava reprezentovala Slovensko aj v Štrasburgu. Dokumenty z nej sme tiež zapožičali Ministerstvu zahraničných vecí Slovenskej republiky na podujatie, ktoré sa konalo v Moskve aj za mojej účasti. Veľká vďaka patrí autorovi výstavy historikovi Ivanovi Lalahovi, povedala starostka Zuzana Máčeková a doplnila, že autor výstavy bol tiež spolupracovníkom a priateľom Alexandra Dubčeka.*